

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף מדעים
הפיקוח על הוראת המתמטיקה

08 במרץ 2022

בלימודי המתמטיקה בחינוך היסודי רוכשים התלמידים מושגים ומבנים באריתמטיקה ובגאומטריה. במהלך שנות הלימוד בבית הספר נלמדת המתמטיקה באופן ספירלי, כך שמושגים מתמטיים רבים נלמדים כמה פעמים, תוך כדי הרחבת הידע של התלמיד והעמקתו.

רעיונות מתמטיים הם מורכבים וכדי להבין אותם, יש להקצות את מסגרת הזמן המתאימה שבה הלומדים יכולים לדון ולהסביר ולבנות משמעות. התקדמות מהירה בתוכנית הלימודים איננה יעילה, במיוחד כשעוסקים בנושאים חדשים הנבנים על נושאים קודמים שלא נלמדו או לא הובנו.

אחד היעדים המרכזיים בשנת הלימודים תשפ"ב הוא התקדמות בנושאים שבתוכנית הלימודים תוך כדי צמצום פערים.

אנו ממליצים בתשפ"ב ללמד על-פי המיקוד המצורף.

בתחילת שנת-הלימודים תשפ"ב יתפרסם מסמך רחב יותר, שבו פירוט נושאי הלימוד ודוגמאות והמלצות על דרכים לצמצום פערים. המסמך יישלח לרכזי המקצוע באמצעות המדריכים המחוזיים והבית-ספריים.

כיתה א

נושא הלימוד	תתי נושאים שיש ללמד בתשפ"ב	תת-נושאים שאינם במיקוד תשפ"ב
המספרים הטבעיים בתחום ה-100	הכרת המספרים 1-20	הכרת ערכי האותיות א' עד י'
	הכרת המספר אפס	הכרת החצי
	מנייה עד 50, ספירה עד 100	
	סימני השוויון והאי-שוויון	
	ישר המספרים	
	הכרת המספרים בתחום ה-100	
	זוגיות ואי-זוגיות	

מדינת ישראל

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית

אגף מדעים

הפיקוח על הוראת המתמטיקה

פעולות החשבון	חיבור וחסור עד 20 (או יותר), כולל שאלות מילוליות	כפל וחילוק עד 20
	חיבור וחסור בעשרות שלמות, כולל שאלות מילוליות	
מדידות וגאומטריה	מדידות אורך	הזזה או שיקוף
	מדידות זמן	
	הכרת מצולעים	
	זיהוי מלבן וריבוע	

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף מדעים
הפיקוח על הוראת המתמטיקה

כיתה ב

נושא הלימוד	תתי נושאים שיש ללמד בתשפ"ב	תת-נושאים שאינם במיקוד תשפ"ב
המספרים הטבעיים בתחום ה-1,000	מנייה וספירה; ערך המקום; סדר המספרים; מספרים זוגיים ואי- זוגיים	שיטת האלף-בית, עד ל
פעולות החשבון בתחום ה-100 או יותר	חיבור וחסור במאוזן	
	חיבור וחסור במאונך	
	שאלות חיבור וחסור	
	כפל וחילוק	
	סימני התחלקות ב-2,5,10	
	שימוש בסוגריים	
	שאלות כפל וחילוק	
הרחבת תחום המספרים	ישר המספרים	הכרת השברים חצי ורבע
חקר נתונים	איסוף, ארגון וייצוג ישיר של נתונים	
	דיאגרמת עמודות	
מדידות וגאומטריה	מדידות אורך בס"מ ובמטר	מדידות משקל
	מדידות שטח	הזזה או שיקוף
	מדידות זמן	
	מצולעים וגופים	

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף מדעים
 הפיקוח על הוראת המתמטיקה

כיתה ג

נושא הלימוד	תתי נושאים שיש ללמד בתשפ"ב	תת-נושאים שלא יילמדו בתשפ"ב
המספרים הטבעיים בתחום הרבבה	המבנה העשרוני	ערכי האותיות מ-א עד ת
	הגדלה והקטנה פי 10 ופי 100	
ישר המספרים	מיקום מספרים בתחום הרבבה על ישר המספרים	
פעולות החשבון בתחום הרבבה	חיבור וחיסור במאונך	
	שימוש בחוקי החילוף, הקיבוץ והפילוג	
	שאלות חיבור וחיסור	
	ביסוס כפל וחילוק	
	כפל בעשרות שלמות ובמאות שלמות	
	סימני התחלקות ב-2,5,10	
	כפל במאונך במספרים חד ספרתיים	
	חילוק בתחום ה-100 עם שארית	
	שאלות כפל וחילוק	
	שאלות דו-שלביות	
שבר יסודי		הכרת שברים יסודיים
חקר נתונים	איסוף, ארגון וייצוג ישיר של נתונים	
	דיאגרמת עמודות	
מדידות וגאומטריה	זוויות, מאונכות, מקבילות	מדידות משקל (גרם, קילוגרם וטונה)
	מיון משולשים	מדידות נפח
	מרובעים	סיבוב
	מדידות זמן (ימים, שעות, דקות, שניות)	

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף מדעים
 הפיקוח על הוראת המתמטיקה

כיתה ד

נושא הלימוד	תתי נושאים שיש ללמד בתשפ"ב	תת-נושאים שלא יילמדו בתשפ"ב
שברים פשוטים ושברים עשרוניים	הכרת השבר הפשוט	
	פעולות השברים	
המספרים הטבעיים עד מיליון	עקרונות המבנה העשרוני	שיטת האלף-בית
ישר המספרים	מספרים על ישר המספרים	
פעולות החשבון	חיבור וחסור (ללא הגבלה)	חזקות
	כפל במאונך (בגורם רב-ספרתי)	
	חילוק ארוך (המחלק הוא חד-ספרתי או עשרת שלמה)	
	אומדן ותובנה מספרית	
	שאלות אינטגרטיביות	
	סדר הפעולות והשימוש בסוגריים	
	תכונות נ-0 וה-1	
	מספרים ראשוניים ומספרים פריקים	
	סימני התחלקות ב-3, ב-6 וב-9	
	איסוף, ארגון וייצוג ישיר של נתונים	ניתוח סיכויים והשוואת סיכויים
	דיאגרמת עמודות	
צורות וגופים	מצולעים, אלכסונים	
	ריבוע ומלבן	
	תכונות של צלעות וזוויות במשולש	
	תיבות	

מדינת ישראל

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית

אגף מדעים

הפיקוח על הוראת המתמטיקה

סימטריה		סימטריה סיבובית
מדידות	שטח; מ"ר, סמ"ר; נוסחאות שטח והיקף מלבן	
	נפח תיבה, שטח פנים	
	לוח השנה וחישובי זמן	

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף מדעים
 הפיקוח על הוראת המתמטיקה

כיתה ה

נושא הלימוד	תתי נושאים שיש ללמד בתשפ"ב	תת-נושאים שלא יילמדו בתשפ"ב
שברים פשוטים ושברים עשרוניים	משמעויות השבר הפשוט (כולל שברים הגדולים מ-1 ומספרים מעורבים)	אחוזים
	צמצום והרחבה	
	חיבור וחסור שברים, השוואת שברים	
	שאלות חיבור וחסור שברים	
	משמעות השבר העשרוני	
	חיבור וחסור שברים עשרוניים והשוואתם	
	מעבר משבר פשוט לשבר עשרוני	
פעולות החשבון במספרים טבעיים	חיבור חיסור וכפל – חזרה, הרחבה והעמקה	חילוק במספר דו-ספרתי
	אומדן	ספרות רומיות
	שאלות אינטגרטיביות	
חקר נתונים , ממוצע	איסוף, ארגון ניתוח וייצוג של נתונים	
	השוואה בין קבוצות נתונים	
	טבלאות, שכיחות, שכיחות יחסית	
	דיאגרמת עמודות ודיאגרמת עמודות כפולה	
	ממוצע	
מצולעים	חזרה על המושגים: אלכסונים, מקבילות, מאונכות, זוויות	ריצוף במצולעים משוכללים
	מרובעים: ניתוח תכונות, מיון, קשרי הכלה	
	גבהים במקביליות ובמשולשים	
מידות שטחים	חישובי שטחים של מצולעים: מלבנים, מקביליות שאינן מלבנים, משולשים	

מדינת ישראל
משרד החינוך
 המזכירות הפדגוגית
 אגף מדעים
 הפיקוח על הוראת המתמטיקה

כיתה ו

נושא הלימוד	תתי נושאים שיש ללמד בתשפ"ב	תת-נושאים שלא יילמדו בתשפ"ב
שברים	שבר כמנת חילוק	
	שברים פשוטים ומספרים עשרוניים על ישר המספרים; צפיפות המספרים	
	כפל שלם בשבר פשוט ובמספר מעורב	
	כפל שבר בשבר, כולל מספרים מעורבים	
	כפל וחילוק שברים עשרוניים ב-10,100 וכו'	
	כפל שברים עשרוניים	
	חילוק מספרים עשרוניים	
	חילוק שברים פשוטים	
	שבר עשרוני מחזורי	
אחוזים	הגדרה; חישוב ערך האחוז; חישוב האחוז (כולל שאלות מילוליות)	
יחס		כל הנושא
מידות עשרוניות	מעבר בין יחידות עשרוניות שונות ('יחידות כסף'; יחידות אורך; יחידות שטח וכו')	
קנה מידה		כל הנושא
מספרים ופעולות – הרחבה והעמקה	הקשר בין מערכות מספרים שנלמדו: מספרים טבעיים, שברים פשוטים, מספרים עשרוניים	
שאלות אינטגרטיביות	שאלות רב-שלביות	שאלות תנועה והספק
חקר נתונים וניתוח סיכויים		ניתוח סיכויים והשוואת סיכויים

מדינת ישראל

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית

אגף מדעים

הפיקוח על הוראת המתמטיקה

גופים	הכרת גופים	
	גופים משוכללים	
מדידות	מעגל ועיגול	
	חישובי נפחים	